

Samenes Venn

Organ for Norges Samemisjon nr. 6 – 2010 Årgang 85

God sommer!

"HIMMELEN - og hvordan komme dit"

Ved Ludmilla Rosinova Foto: NSMs arkiv

På barnemøtene har jeg hatt en leksjon jeg kalte "Himmelen og hvordan komme dit." Formålet med leksjonen var å vise barna at det er et sted som Herren har forberedt dem som elsker ham.

På gulvet lå et stort ark, der barna ble invitert til å skrive noen av sine synder. Ikke alle ønsket å skrive om sine synder, og noen bare satt der og så på resten. Og når alle syndene var blitt nedskrevet på papiret, fikk barna se og høre at all synd skiller oss fra vår Skaper. Det er blitt en avgrunn imellom.

"Men hva kan vi gjøre? Hvordan kan vi krysse denne avgrunnen?" Jeg spurte barna om dette, og barna kom med forskjellige svar: Vi kan vende om til Gud, vi kan be om tilgivelse eller vi kan love å leve et bedre liv. Jeg måtte si at vi greier ikke dette.

Så viste jeg barna et papirstykke, formet som et kors. Dette la jeg på det store arket på gulvet slik at det dekket over syndene som var skrevet der. Samtidig dannet korset en bro over kløften som var blitt mellom Gud og oss mennesker. Det var stor glede hos barna da de fikk vite dette: På korset gjorde Jesus alt, slik at deres synder er tilgitt.

For å understreke dette fikk alle barna ta en papp-figur som forestilte dem selv og gå over kløften som synden har forårsaket. Og så sang vi om dette: "Hvordan kommer jeg til himmelen?". Med takk til Jesus bad barna om velsignelser og helse for seg selv, sine foreldre og slektninger. Samtidig bad de til Gud om å få gjøre det godt på skolen, være lydige og om tilgivelse for sine dårlige gjerninger ...

Barn som ser og lytter.

Ludmilla Rosinova

På skoleinternatet, der det også bor mange samiske barn, har vi fått lov til å holde barnemøter. Her er mange visuelle hjelpemidler om kultur og livet til det samiske folket. Her har vi det fint, og vi har også forskjellige aktiviteter. Vi lærer også bibelvers som vi har skrevet på fine kort

Vi har også av og til premie til den som hører godt etter – deilig søtt godteri! Så fikk vi også være med på dukketeater – vi ble invitert på kontoret til noen evangeliske kristne. Forestillingen het "Hotell i mitt hjerte". Det gav oss også inspirasjon til å bruke dukketeater på våre barnemøter. Vi trenger kanskje nye dukker, og det er også nye måter å bruke dukkene på. Arbeidet blant barna er stadig utfordrende – men det er viktig å lære dem "hvordan vi kommer til himmelen"

I dette nr kan du

LESE OM:**Veien til himmelen 2****Lavangen og Spansdalen 6-7****Nådens sendebud 8****Nytt fra Lovozero 8****Å bygge på sikker grunn 9****Kretsmøte på Sørlandet 10-11****Økonomien i Samemisjonen 11****Nye stemmer i Radio DSF 12****Sommerstevne-progam i Finnmark 13****Ny adm.sekr. ved Hovedkontoret 13****Barn som har Kola-basar i Lavangen 15****Barneforeningen Vårsol 16****Forsidebildet**
er tatt av Bjørg Hernes.*På lederplass***Godt budskap - UFORANDRET**

Samemisjonens hovedsak er å forkynne evangeliet i det samiske bosettingsområdet, Sápmi. Men hva er det som skal forkynnes, hva er evangeliet? Det er et overflødig spørsmål, tenker mange. Alle vet jo svaret! Debatt og strid om samlivsetikk og gudstjenesteliturgi har imidlertid også gitt signaler om at man også forstår evangeliet på ulike måter.

Et evangelium betyr som kjent et godt budskap. Og til forskjell fra andre gode nyheter, er evangeliet i kristen sammenheng et budskap fra Gud om redning for menneskene, om frelse. Hva det gode budskapet går ut på, forklarer vi ut fra hvem Gud er, som sender ut et godt budskap, hvorfor menneskene trenger å bli reddet, og hva denne redningen eller frelsen går ut på. Når gudsbildet – hvem Gud er, og frelsesforståelsen – hvorfor menneskene trenger å bli reddet, blir forandret, da forandres også budskapet om hva frelsen går ut på, altså innholdet i evangeliet.

Hvem er Gud? Han er den som sender ut det gode budskapet, evangeliet. Gud har skapt alle ting, og han holder oppe alt fra stjernetaker til atomer. Han er til stede i sitt skaperverk, men han er ikke i naturen som en del av den. Gud har omsorg for skaperverket og elsker mennesket. Han har skapt oss til å leve med seg i et fellesskap fylt av gjensidig kjærlighet. Den onde makten i verden og i mennesket, den som kalles synd, møter Gud med sin skarpeste aggresjon, med vrede, og med dom, når denne verden ender.

Skal vi forstå innholdet i evangeliet, trenger vi også klarhet i hvorfor mennesket trenger å bli reddet, frelst. Mennesket, Guds ypperste skaperverk, har alliert seg med synden, og kan ikke annet. Det er vårt ansvar, men også vår skjebne. Derfor har vi et desperat behov for at synden og skylden tas bort, vi makter det ikke selv. Om synd og skyld

ikke renses bort, er vi utlevert til Guds dom, da dømmer han oss til fortapelse.

Hva er frelsen, når vi forstår den på denne bakgrunnen? Fordi Gud elsker menneskene, lar han Sønnen, Jesus, sone for menneskenes synd og skyld gjennom døden på korset. Evangeliet er budskapet om dette. Når dette gode budskapet vekker tillit til Jesu død i et menneskes sinn, renser Gud den tillitsfulles liv for synd og skyld med sin tilgivelse. I stedet for vrede og dom får den som stoler på evangeliet leve i fellesskap mellom Gud og mennesker, fylt av kjærlighet.

Dersom man endrer på bildet av Gud, på forståelsen av mennesket og vår stilling overfor Gud, eller på innholdet i Guds frelsesgjerning i Jesus Kristus, forandres også evangeliet. Forandringene skjer når noen av delene i troens innhold omtolkes eller avvises. Men også når rett innhold forstørres slik at det skyver hovedmomentene til side. For eksempel innebærer frelsen også frigjøring fra syndens makt. Men hvis frigjøringsiden av frelsen trenger til side at frelsens kjernepunkt er tilgivelse for menneskets skyld, blir evangeliet fordreid.

Samemisjonens hovedsak er å forkynne evangeliet i det samiske bosettingsområdet, Sápmi. Målet er at mennesker vender om til Gud, og at de som tror, veiledes til å leve troens liv med Jesus Kristus. Derfor er det maktpåliggende for oss å forkynne et fulltonende evangelium, et budskap som gjenspeiler Skriftens innhold. Det skal adresseres til mennesker som lever her og nå, i deres historiske og kulturelle sammenheng. Men innholdet i evangeliet henter vi fra Skriften: hvem Gud er, hvem vi mennesker er, og hva Gud har gjort for å frelse oss, da han sendte Sønnen, Jesus Kristus.

Thor Henrik With
Ass. generalsekretær

Rohkos

In mun ge dubme du!

Joh.8.1-11.

Teaksta: John Sørensen Moe
Ill.: Frode Kalleland
Sámás: Rávdná Turi Henriksen

«Muhto Jesus manai Oljovárrái. Árrat nuppi idida son bođii fas tempelii. Ollu olbmot čoagganedje su birra, ja son čohkánii ja oahpahišgođii sin. De čálaoahppavaččat ja farisealaččat bukte muhtun nissona gii lei gávnnahallan furrošettiin, bidje su Jesusa ovdii ja dadje: «Oahpaheadđji, dát nisu lea gávnnahallan furrošettiin. Lágas Movsses lea gohččon geađgádit diekkár nissoniid. Maid ba don cealkkát dasa?» Dán sii dadje geahččalan dihtii su, vai gávnnášedje juoidá mainna sivahallat su. Muhto Jesus njahkalii ja čálii eatnamii suorpmain. Go ain jearahalle, de čuožžilii fas ja celkkii sidjiide: «Dat din searvvis guhte leažžá suttuheapmi, bálkestehkos vuosttaš geađggi.» De fas njahkalii ja čálii eatnamii. Go sii gulle dán, de vulge eret, okta nuppi manjis, boarráseamosat vuosttamuzžan. Loahpas lei Jesus báhcán okto nissoniin guhte lei čuožžumin das. Jesus njulgestii iežas ja jearai: «Nisu, gos sii leat? Ii go oktage leat dubmen du?» Nisu vástidii: «Ii, Hearrá, ii oktage.» Jesus celkkii: «In mun ge dubme du. Mana eret, ale ge Čat suddut!»

Dat, geat leat gávdnan Jesusa Beastin ja Hearrán, eai goassege dolkka lohkamis dán biibbalbihtá min ráhkis Biibbalis. Oktii jearai Biehtár Jesusis. Leago doarvá čieža gearddi? Biehtár didii man váttis lea ándagassii addit. Movt munnuin duinna lea? Eatnasat mis dáidet oaivvildit ahte guovtte golmma geardde ándagassii addit lea doarvá. Jesus cealká midjiide dál: Heaitte rehketbihtáid dahkamis. Son ándagassii attii nissonii gean birra dát teaksta lea. Nu lea Jesus! In mun ge dubme du. Jesusa ándagassii addimis

ii leat loahppa. Son ii cealkke nu movt mii cealkit ahte gal dál lea doarvá. Velá sutnje ge galgat mii ándagassii addit gii ain joatká dahkat boastut. Mii galgat su ráhkistit, rohkadallat su ovddas, dahkat buori sutnje, jus ná lámhččojuvvo. Jesus lei sáhttit geađgádit nissona. Son ii dahkan dan. Son attii baicca sutnje áiggi dahkat jorgalusa. Son čájeha ahte son lea dievva árpmus. Nisson ii geahččalan beasadallat eret dahje jorahit earaláhkái dan maid son lei dahkan. Son celkkii ahte ii oktage lean dubmen su. Jesus attii sutnje ođđa vejolašvuoda. Oktii celkkii Jesus: Ohppet mus. Mii dárbašit buot oahppat sus gii attii iežas jápmimii vai mii gávdnat bestojumi ja ráfi. Son ii čevllastallan iige šaddan dorvvohisvuhtii go hearddohuvai. Go vuosteháhu deaividii ja gáfatlaš givssáduš dahkkui, lei son álo dorvvolaš. Seammá dorvvolašvuhta ja fápmu mii Jesusis lei dalle go vádjolii eatnama alde, lea sus dálnai. Jesus juogada dan eallima mii sus lea. Son lea Eallin, son addá midjiide agálaš eallima, eallima devdojuvvon riggodagain, fámuin ja ráhkisvuodain mii lea su iežas siste. Dán dievasvuoda addá son sidjiide geat vuostáiváldet su. Jesus lea eallima čuovggas. Jesus lea eallima čáhci. Ipmila iežas Sánis daddjo: Guhte juhká dan čázis maid mun attán sutnje, ii galgga agálaš áigái ge goikat.

Dákkár ovddasmorraša maid Jesus čájehii nissonii dán teavsttas, dáhttu son ahte mis galgá leat guhtet guimmiideamet vuostá. Jesus nevvodii duođalaččat máhttájedđjiidis bissut su siste ja su ráhkisvuoda siste. Dán oktavuodas dáidet čállojuvvon Biibbalis nannoseamos sánit Jesusa ráhkisvuoda birra su iežas olbmuide. Nu movt Áhčči lea ráhkistan mu, nu lean mun ráhkistan din. Dát manná badjel buot olmmošlaš áddejumi. Dát ahte dát ráhkisvuhta lea gaskaneas, lea guorahalameahtun olbmui. Dat ráhkisvuhta mii Ipmilis lea

su Bárdnái, galgá maiddái leat su olbmui. Dus ja mus. Jesusa ráhkisvuhta máhttájedđjiide lea fámu ája buohkaide geat leat váldán vuostái Jesusa Beastin ja Hearrán. Go dán eallima galgá eallit, amas lámhččot iežas rahčamiidda, de lea buorre lohkat Joh.17,9: *Mun rohkadalan sin ovddas. In rohkadala máilmmi ovddas, muhto sin ovddas geaid don leat addán munnje, dasgo sii gullet dutnje.* Ráhkis ustit gii logat dan rohkosa. Mis lea Beasti gii rohkadallá min ovddas. Son berošta aiddo dus. Son diehtá maid don dárbašat, ja son čuovvu min álo. Almmi ja eatnama sivdnideaddji ja hearrá diehtá maid mii dárbašit. Muhtin vuoras čalmmehis áddjá, gii lei lagabui 80 jagi, beasai dovddiidit Jesusa Beastin ja Hearrán, dajai illugatnjaliiguin: Mun orun nuorasnuvvame beaivves beaivái. Maiddái mii galgat ilu diktit illudahttit min. Mii diehtit ahte mii eat leat guđdojuvvon. Mis lea Áhčči almmis gii rohkadallá min ovddas. Amen.

Andakt

Heller ikke jeg fordømmer deg!

Joh.8.1-11.

Ved John Sørensen Moe
Ill.: Frode Kalleland

Tidlig neste morgen kom han til tempelet igjen. Hele folkemengden samlet seg om ham, og han satte seg og begynte å undervise dem. Da kom de skriftlærde og fariseerne med en kvinne som var grepet i ekteskapsbrudd. De førte henne fram og sa: «Mester, denne kvinnen er grepet på fersk gjerning i ekteskapsbrudd. I loven har Moses påbudt oss å steine slike kvinner. Men hva sier du?» Dette sa de for å sette ham på prøve, så de kunne få noe å anklage ham for. Jesus bøyde seg ned og skrev på jorden med fingeren. Men da de fortsatte å spørre, rettet han seg opp og sa: «Den av dere som er uten synd, kan kaste den første steinen på henne.» Så bøyde han seg ned igjen og skrev på jorden. Da de hørte dette, gikk de bort, én etter én, de eldste først. Til slutt var Jesus alene igjen, og kvinnen sto foran ham. Da rettet han seg opp og spurte: «Kvinne, hvor er de? Har ingen fordømt deg?»

Hun svarte: «Nei, Herre, ingen.» Da sa Jesus: «Heller ikke jeg fordømmer deg. Gå bort, og synd ikke mer fra nå av!»

Vi som har møtt Jesus som Frelser og Herre kan vel aldri få lest ofte nok dette avsnittet i vår kjære Bibel. En gang spurte Peter Jesus. Er det nok med sju ganger? Peter visste hvor vanskelig det var å tilgi. Hvordan er det med deg og meg? De aller fleste av oss synes vel det holder med to eller tre ganger. Jesus sier til oss i dag: Du må slutte med slike regnestykker. Han tilgav kvinnen vi leste om i teksten. Slik er Jesus! Heller ikke jeg fordømmer deg. Han går aldri lei av å tilgi. Han sier ikke som oss, nå får det være nok. Selv den som fortsetter å gjøre galt, skal vi tilgi. Vi skal elske han eller henne, be for dem, gjøre godt mot dem, dersom noe slikt legges til rette. Jesus kunne ha kastet stein på kvinnen. Det gjorde han ikke. Han gav henne i stedet tid til å omvende seg. Han viste at han var full av nåde. Kvinnen forsøkte ikke på noen måte å unnskyldte eller bortforklare det hun hadde gjort. Hun sa bare at ingen hadde fordømt henne. Jesus gav henne en ny sjanse. En gang sa Jesus: Lær av meg. Vi har alt å lære av han som gav seg selv for at vi skulle finne frelse og fred. Han ble aldri overmodig eller motløs som følge av skuffelser. Under den største motstand og den mest grufulle mishandling mistet han aldri motet. Det motet og den kraften Jesus hadde da han vandret her nede har han i dag også. Det liv som Jesus eier, er det liv han gir. Han som er Livet, han gir evig liv til oss, et liv med den rikdom, kraft og kjærlighet som er i han selv. Det er denne fylde han gir til dem som tar i mot ham. Jesus er livets lys. Jesus er livets vann. I Guds eget Ord står det: Den som drikker av det vann jeg

vil gi han, skal aldri i evighet tørste. Den samme omsorg og kjærlighet Jesus viste mot kvinnen i teksten, vil han at vi skal ha overfor hverandre. Jesus formante alvorlig sine disipler til å bli i ham og i hans kjærlighet, og i denne sammenheng finner vi vel Bibelens sterkeste ord om Jesu kjærlighet til sine egne. Likesom Faderen har elsket meg, så har jeg elsket dere. Det er en sammenligning som overgår alle menneskelige forestillinger. Det mest ufattelige er at denne kjærlighet er gjensidig. Den kjærlighet som Gud har til sin Sønn, skal også være i hans folk. I deg og meg. Jesu kjærlighet til sine disipler er kraftkilden til alle oss som har tatt i mot Jesus som Frelser og Herre. For å leve slik uten å komme bort i eget strev og kav synes jeg det er godt å lese Joh. 17.9: *Jeg ber for dere. Jeg ber ikke for verden, men for dem som du har gitt meg, for de er dine.* Kjære venn som leser denne andakten. Vi har en Frelser som ber for oss. Han er interessert i nettopp deg. Han vet om din sak, og han følger med oss alltid. Himmelen og jordens skaper og herre vet om vår sak. En gammel blind mann på nesten 80 år som fikk møte Jesus som Frelser og Herre, sa med gledesårer: Jeg synes jeg blir yngre for hver dag som går. Vi skulle også la gleden gjennomstrømme oss. Vi vet at vi er ikke overlatt til oss selv. Vi har en Far i himmelen som ber for oss. Amen.

LOABÁGA SUOHKAN

Vi besøker Lavangen kommune

Ved Morten Alsvik

Den 1. oktober 2009 ble Lavangen kommune innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Det er etter hvert flere kommuner som er med i dette. Fra starten av besto språkområdet av de samiske kommunene i Finnmark: Karasjok, Kautokeino, Porsanger, Tana og Nesseby samt Kåfjord i Troms. I tillegg er etter hvert Tysfjord i Nordland og Snåsa i Nord-Trøndelag kommet med, og nå også Lavangen i Troms.

Det stilles særskilte krav til kommuner som er med i virkeområdet for samisk språk – og ekstra midler fra staten. Et viktig krav er at de som henvender seg til kommunen på samisk, også skal få svar på samisk. Utvidet bruk av samisk i helse- og sosialinstitusjoner er et mål. Lavangen kommune har ansatt Nils Ante Eira som språkkonsulent. De har også opprettet et samepolitisk utvalg, som et folkevalgt organ.

På et besøk i kommunen forteller Eira at de har flere ansatte i kommunen som kan samisk, og at de holder på å kurse flere. Den nye situasjonen har gjort samisk mer synlig i kommunen. Flere våger å stå fram som samer, og flere enn vi visste på forhånd har kjennskap til samisk språk. Dette gjelder blant annet – og heldigvis – på sykehjemmet. I

tillegg til dette arbeider de med å omarbeide kommunens nettside – med informasjon også på samisk.

Lavangen hører til det nordsamiske området. Grensen mellom nordsamisk og lulesamisk går i Ballangen sør for Narvik. I området nord for Ofotfjorden kan en finne en del lokale, dialektiske trekk fra det som kalles Jukkasjärvi-dialekten. Reindriftsamer med vinterboplasser på svensk side hadde sommerbeite her. Bygdene Spansdalen og Fossbakken lå lenge kommunikasjonsmessig isolert, derfor ble dialektene bevart.

Kommunen har ikke vært helt uforberedt på den nye situasjonen. Her er allerede undervisning i samisk språk i skolen med egen samisk lærer. Og det er samisk barnehage på Fossbakken. Noen av de offentlige midlene de har fått, har de brukt til å kjøpe samiske salmebøker til Lavangen menighet.

Ástávuona giellagoahhtie

I den nye situasjonen er det opprettet et språksenter, Ástávuona giellagoahhtie. Det har kontor i Lavangen, men navnet viser at det er et senter for hele Astafjordområdet. Språksenteret var i funksjon fra 1. august 2009, og de har ansatt Lars-Joar Halonen som leder. Også han tar meget vel imot en ”journalist” fra

Lars-Joar Halonen

Samenes Venn. Han har hatt liknende stilling i Kåfjord tidligere, og at han har arbeidet 4 år på sameskolen i Målselv. Han forteller om arbeidet med å revitalisere samisk språk i området. Dette er ikke helt enkelt i et miljø som er dominert av norsk språk – en del eldre og noen få yngre snakker samisk. De samisktalende er en språklig minoritet. Et tiltak de arbeider med er det de kaller ”språkbad” i skolen.

Han er imidlertid ikke bare opptatt av språk, men kan fortelle at selv i fornorskede bygder er det typisk at de med samisk bakgrunn har holdt sammen – ikke minst i forbindelse med giftemål. Da har det vært lettere å bevare de kulturtrekk som fortsatt lever. Samer knyttet til reindrift har også lettere tatt vare på språk og kultur. I de sjøsamiske miljøene har ofte næringer og kultur blitt som i den norske befolkningen, og da har norsk fort tatt overtaket, også språklig. Men nå er altså mange av foreldrene opptatt av at barna skal få del i noe av det de selv har tapt.

Samemisjonen i Lavangen

Ved Morten Alsvik

Jon Syver Norbye er prest i Lavangen, og han har tjenestegjort der i mange, mange år. Han kan fortelle at det har vært mye besøk fra Samemisjonen opp gjennom tidene. I mange år har det først og fremst vært Arthur Olsen som har kommet og holdt møter. Sporadisk kommer han fortsatt, trofast i sin forkynnelse.

Samemisjonen har også en

barneforening i Lavangen. Den ble startet i 1947 av Olaf Abrahamsen, og fikk navnet ”Vårblomsten”. Det var en stans i arbeidet på slutten av 1950-tallet, men så ble den startet opp igjen i 1959. Det som startet som pikeforening, er i dag en barneklubb for både jenter og gutter. Den kalles til vanlig for Barneklubben på Røkenes, og arbeider nå både

for Misjonssambandet og for Samemisjonen.

Hvert år har foreningen en større familiefest på bedehuset på Røkenes, der det som kommer inn, vekselvis går til barn i Bolivia og på Kola. Kretskontoret kan fortelle at det kommer gode gaver fra denne barneforeningen! (se side 15)

Spansdalen

Tekst og foto: Morten Alsvik

Tor Ivar Andersen.

*Spanstinden (1457 m.o.h.)
delvis skjult i skyer*

Mellom fjell og fjord – der ligger Rungu/Spansdalen. Dalen er trang, og ligger i skyggen av den 1457 meter høye Spanstind. Men virker dalen trang, er det mye hjertevarme å møte der. Ta av fra E 6 på Fosbakken. Det er ganske bratt ned det første stykket, men veien er grei å kjøre. Fortsetter en videre gjennom Spansdalen, kommer en ned til fjorden. Kommunen har hentet navnet fra fjorden, Lavangen (Loabák). Kommunesenteret Tennevoll ligger innerst i fjorden.

Før det ble vei, gikk det nok en sti ned. Noe av miljøet i tidligere tider er beskrevet i Carl Schøyens bok "Tre stammers møte", som forteller både om Spansdalen og området omkring.

(se "Nådens sendebud" side 8)

Tor Ivar Andersen, som bor i Spansdalen, vet mye om historie og tradisjon på stedet. Han forteller at det i alle fall har vært fast bosetting fra siste halvdel av 1700-tallet. Blant de første som bodde der, var flere født i Sverige. Reindriften der kunne ikke tåle flere utøvere, og noen måtte flytte ut. I Spansdalen begynte de med jordbruk. De beholdt noen dyr, "sytingsrein". Disse fulgte flokkene til andre i familien mellom vinter- og sommerbeite. En tilsvarende utvikling skjedde i svært mange av de bygdene vi i dag kaller markebygder.

Jordbruket i Spansdalen har aldri vært større enn at det har vært nødvendig med noe ved siden av. I tiden etter annen verdenskrig fikk mange arbeid ved anlegg eller med veiarbeid. I dag er det fortsatt et par bruk i dalen, men ellers har folk annet arbeid, blant annet i det offentlige.

Spansdalen er en typisk læstadiansk bygd. Det tilhører den

såkalt "førstefødte" retningen. Den lokale forsamlingen i Loabák har ikke egne predikanter, og har derfor mye kontakt med forsamlingen i Gratangen. De har det de kaller storsamlinger tre til fire ganger i året med besøk av utsendingspredikanter. Noen herfra kan også reise til storsamlinger i Kiruna og i Gällivare. Om sommeren og ved nyttårstider er det også storsamlinger. De samler førstefødte læstadianere fra mange forsamlingskretser i Ofoten og Sør-Troms, ofte også fra Lofoten.

Folket i Spansdalen har i grunnen alltid visst at de var samer, og mange eldre kan enda samisk. Den nyere samiske bevisstheten har også nådd Spansdalen. Unge fra dalen som har tatt høyere utdanning, tatt med seg hjem ønsket om at det samiske burde organiseres mer bevisst. På slutten av 1970-tallet ble Spansdalen sameforening stiftet. Det er laget en studie omkring blant annet denne prosessen med den megetsigende tittelen "Fra markafinn til same. Etnopolitisk mobilisering i en læstadiansk kontekst". Studien er skrevet av dr. juris. Eivind Torp.

To ganger har vi fått besøke Spansdalen i forbindelse med en samisk/norsk gudstjeneste. Det har vært samiske innslag i gudstjenestelivet i Lavangen før. Den forrige presten, Ronny Heimli (tidl. kretssekretær i Bergen), hadde tatt kurs i samisk. Menigheten håper nå at en slik gudstjeneste skal bli en årlig tradisjon. Alle kan ikke samisk, slik at det er et tospråklig opplegg. Oppslutningen om disse gudstjenestene er god, og for neste år spør de etter gudstjeneste på Samefolkets dag. For i 2011 faller 6. februar på en søndag.

Nyheter fra Lovozero

Av Lidia Malejeva

forkynnelse har gitt oss. Vi håper han kan komme tilbake og ha nye møter til høsten igjen. Etter møtene hadde vi servering av te og litt å bite i. Tror denne sosiale biten betyr mye. Godt å få kjenne fellesskap med de som er på besøk, få synge sammen og bli litt mer kjent.

Nå i april hadde vi et hyggelig besøk fra Norge, Karoline og Erling Saltnes, Marit Gundersen m.fl. De har vært her mange ganger før, så folk her i Lovozero kjenner dem. Hovedformålet med deres tur hit var å forkynne evangeliet og å hjelpe fattige mennesker i deres nød og vanskeligheter. Erling talte på tre møter, to i Lovozero og ett i Revda. På møtene i Lovozero var 30 – 35 personer tilstede hver kveld, og også i Revda fikk flere høre Guds ord. Ellers er ikke antallet det viktigste, det viktigste er at de som kommer får åndelig mat. Vi er veldig takknemlige her i Lovozero for dette besøket fra Norge, og ikke minst for den velsignelse som Erlings

Ellers formidlet dette besøket fra Norge også midler til kjøp av "matpakker" til ca 20 fattige familier her i Lovozero. Ettersom suppekjøkkenet ikke er i drift her, er det gjennom kjøp av "matpakker" at vi hjelper de som har det aller vanskeligst. Det kan være minstepensjonister som sliter med sykdom, bestemødre som må ha ansvar både for egne barn og barnebarn, enslige mødre og andre arbeidsledige m.m. Nøden er stor, og det er godt at vi kan hjelpe de som har det aller vanskeligst.

To av de fattige familiene fikk besøk av gjestene fra Norge. En av disse familiene har tre barn, det ene av dem er funksjonshemmet. De har arbeid og noe lønn, men ca 22 000

rubler (litt over 4000 kr) er ikke mye når en skal forsørge 5 personer. Den månedlige bæreposen med viktige matvarer kommer godt med i en slik situasjon. Den andre familien som fikk besøk består av en enke med to voksne barn. Sønnen studerer i Norge, mens datteren nylig hadde fått en baby og hadde måttet avslutte sine studier. Mor jobber som vokter på et sykehus og har en lønn på 6000 rubler (ca 1200 kr) i måneden. Også her betyr den månedlige bæreposen svært mye.

De besøkende fra Norge har vært her mange ganger før, og folket her i Lovozero kjenner dem. På vegne av alle som mottar hjelp her i Lovozero vil jeg formidle en stor takk for oppmerksomhet og omsorg for behovene til vanlige folk, og vi ønsker alle givere velstand og god helse. Særlig vil vi si en varm takk til de som besøkte oss nå i april. Måtte dere kjenne Guds velsignelse og fred. Velkommen tilbake!

Nådens sendebud.

Av Carl Schøyen.

Predikanten ... fortsatte nu forkynnelsen. Lenet til bordet stod han, barhodet i sin lappdrakt, og talte til sin stamme på fedrenes mål. De første stillferdige, men inderlige ord hentet han likesom langt borte på samefolkets vidder, hvor han nynnende og kallende drev hjordene mot fredens boliger. Så kom overgangene bratt og heftig. Forjettelsen kan jeg ikke oversette, men den falt i blendende lys som når vårblesten flakner skyhimmelen. Og angsten for fortapelsen kan jeg ikke ligne bedre enn med frost i sjelene – en bestandig vandring på nattsiden av stygge fjell som fikk

tilhørerne til å gyse. Læstadianerne måtte advares – men ikke skulde de melde seg ut av statskirken så lenge den ennu hadde dåben og nattverden uforfalsket. En spiritist, sa han, er en noaide, en trollkarl: Spiritist dat læ noaide. Og statskirken hadde prester som var spiritister. Ve det menneske ved hvem forargelsen kommer! Statskirken tålte vranglærere, den var maktesløs og ikke annet enn som jamegus – en død som går igjen.

Helt anderledes forholdt det sig med de læstadianske forsamlinger.

Der forkynnes Guds ord med ånd og liv. Der var anger, vekkelse, bekjennelse. Og tilgivelse var der.

Og gjenfødelse.

De vakte bøide sig under hans ord i ildskjæret, og nu og da hørtes høilydte sukk.

Så takket han for nåden, den store nåde at ordet nu kunde forkynnes fritt, uten hån og spott og forargelse. Men de troende måtte holde sammen, sluttet han, og vokte sig for nådetyvene og de falske profeter. Ve det menneske fra hvem forargelsen kommer. Og hans røst lød denne gang mørk og truende: Vuoi dat albmui gæn bakte bahunas boatta!

Fra

Carl Schøyen: Tre stammers møte, Oslo 1943

Vær derfor beredt, dere også!

Ved Kåre Lislien

Bots- og bededag 1967 talte jeg på et formiddagsmøte i Røvik bedehus (ved Molde). Teksten var Jesu lignelse om en mann som skulle bygge et hus. Mannen gravde dypt ned, og la grunnvollen på fjell. En annen bygde huset sitt uten grunnvoll, på bare jorden (Matt. 7,24-25 og Luk,46-49) Budskapet i teksten slår fast at den som kommer til Jesus, hører hans ord og gjør etter dem, han er lik en forstandig mann som bygde huset sitt på fjellgrunn. Han behøver ikke å frykte. Men den som hører og ikke gjør etter det, han er lik en mann som bygde sitt hus på bare jorden. Det huset falt, og fallet ble stort,

Grunnen til at jeg husker møtet og datoen er et stykke som kom i avisen Dagen en tid etter. Stykket var skrevet av Rut Wilhelmsen og hadde som overskrift: "Kostbar anskuelsesundervisning" Det som skjedde ca kl 11.30 denne bots- og bededag, var at det gikk et stort leir-ras i Trøgstad, nøyaktig samtidig med at det i alle landets kirker ble lest og preket over Jesu lignelse i slutten av bergprekenen. Det norske folk fikk anskuelsesundervisning på bots- og bededag 1967, skrev Rut Wilhelmsen. Demonstrasjonsmaterialet var ualminnelig kostbart. Men skal anskuelsesundervisningen være forgjeves, spurte hun.

Nærmere 40 år etter denne bots- og bededag fikk jeg en bok på fødselsdagen min. Boken heter "Skredulykker i Norge" av Astor Furseth. I denne boken er det en detaljert beskrivelse av rasulykken i Nordbygrenda i Trøgstad, Østfold søndag 29. oktober 1967 (bots- og bededag).

Det hadde vært en regnfull høst, jordsmonnet var oppbløtt og veien hadde slått sprekker her og der. På lørdagen den 28. oktober raste deler av veibanen ut, tett ved grenda, og om kvelden oppdaget noen en stor sprekk tvers gjennom vinduet i stuen. De funderte på om noen kunne ha kastet stein. Søndag morgen undret de seg over at spreken i vinduet var blitt større. Kl. 11.36 gikk raset. Det hele var over på 2 – 3 minutter. Da var 12 bolighus tatt av raset, 4 mennesker var omkommet, 2 av disse ble aldri funnet igjen. Dessuten var 20 biler ødelagt, 3 busser og

hundre meter av riksveien. Volumet på raset er beregnet å ha vært 1 mill m².

I forklaringen til Luthers katekisme er spørsmålet om Guds kall til omvendelse tatt opp. Gud bruker snart lidelser, snart velgjerninger, snart andres eksempel osv. som kan lede mennesket til ettertanke, skriver Pontoppidan. På Kristi himmelfartsdag 2010 talte jeg også på et formiddagsmøte. Budskapet er det samme: Ta tid til ettertanke! Jesus Kristus for opp til himmelen, men skal også komme igjen. Han skal komme igjen for å dømme levende og døde. Dette er til ettertanke og kall til omvendelse og nytt liv. Det er lett å glemme.

Hovedaken er at vi bygger vårt liv på klippen, som er Kristus. Uansett hva som vil hende: Guds løfter står fast, og den som har Jesus er trygg.

Har du ditt liv oppå klippen bygt,
sikkert i stormen det står.

Da kan du alltid få hvile trygt,
stormer det år etter år. (Sangboken nr 321)

I ventetiden på Jesu gjenkomst har enhver troende et kall fra Gud til å være hans medarbeider. Det er knyttet til nådegaver og Guds ferdiglagte gjerninger som vi skal få vandre i.

Arbeid før natten kommer, da er ei mer tid.

Virk i fra tidlig morgen, og bruk all din flid (Sangboken nr 695)

Det var Gud som gav oss forlikelsens tjeneste, og vi er sendebud i Kristi sted. Vi ber vår medmennesker: La dere forlike med Gud!

Vær derfor beredt dere også! For Menneskesønnen kommer i den time dere ikke tenker.

Ja, jeg må bede: Gjør du meg rede
rede ved aften, rede ved gry!

Da når du henter bruden som venter,
løft også meg med dine i sky!

(Sangboken nr 866, vers 5)

SAMEMISJONENS ÅRLIGE SKALLDYRTREFF PÅ GEIDERØYA, FLEKKERØY

Lørdag den 7. august kl. 14.00

Du kan:

- Spise reker, krabber, laks, pølser, salat for 100 lappen (fam. 300, 0-5år gratis). • Høre sang v/Flekkerøy Junior gutter m.fl.
- Andakt v/Thor Henrik With Ass. generalsekr. i Samemisjonen og innslag v/Natasha Vetsko leder for Ny Begynnelse i Murmansk.
- Kjøpe lodd, skrive deg og vinne fine gevinster gitt av lokale forretninger og kunstnere. • Bli med/se på utfordrende stunts i sjøen.

Arrangementet er til inntekt for Samemisjonens suppekjøkken og diakonale arbeid i de samiske områdene på Kolahalvøya.

SØNDAG 8. AUGUST KL. 11.00 I FLEKKERØY KIRKE

Gudstjeneste med Thor Henrik With, innslag v/Natasha Vetsko.

KL. 19.00 I BEDEHUSET

Kveldsmøte m/Flekkerøyguttene, Thor Henrik With og Natasha Vetsko.

Det blir kollekt på møtene

HJERTELIG VELKOMMEN

SØRLANDET KRETS

Årsmøte på Bibelskolen i Grimstad 10. april

Tekst: Magnhild Teistedal, Gerd Torhild Risholm Foto: Norman Risholm, Linda B. Nikolaisen

Det var en strålende vårdag med litt kvass vind, da 35 påmeldte misjonsvenner møttes til stevne. Grete Sætra Stalleland hadde åpningshilsningen fra Hebr. 12. 1-3 om at Gud vil ikke gi oss motløshetens ånd.

Første samvær var bibeltime som generalsekretær Magne Gamlemshaug holdt over temaet:

”Jesus vår Herre”. Gamlemshaug holdt en alvorspregt bibeltime hvor han la vekt på bl.a. ”Vi må holde Kristus hellig som Herre i vår hjerter, slik at han får styrmansplassen i våre liv.”

Han henviste spesielt til Hebr. 3.6-9, Kol.2.15, Job. 19.25 og Fil.2.1-2.

Tonje Teistedal, Bjørg Andersen og Marie Sørhaug sang og spilte 3 innholdsrike sanger før og etter bibeltimen.

Kretsformann Gerd Torhild Risholm ledet årsmøtet og hilste med Guds ord fra Jes. 57.14-15

”Bygg, ja, bygg og rydd en vei! Ta snublesteinene bort fra veien for mitt folk”.

Anne Sofie Hansen, som har deltidsstilling på kretskontoret, leste regnskapet for 2009.

Det ble sendt hovedkontoret kr. 605 414,00 i 2009.

Det ble tatt opp noen konkrete saker under årsmøtet, som vil bli arbeidet videre med. Det arbeides også med å få en kretssekretær i 50 % stilling.

Etter årsmøtet består kretsstyret av, i alfabetisk rekkefølge:

Wenche Berg

Anne Sofie Hansen

Mari Ingebretsen

Linda B. Nikolaisen

Gerd Torhild Risholm

Sven Sunnset

Magnhild Teistedal

Ragnhild Viken

Landsstyrets representant fra kretsen er Harald Nilsen.

En velsmakende middag ble servert før festmøtet begynte kl. 18.00

Sven Sunnset, som også er landsstyrets formann, ledet møtet.

Åpningshilsningen var ved Lise Øygarden og hun tok frem tanker fra

Nattverd, Magne Gamlemshaug og spr Jostein Ørum.

”Livsbetraktninger” av Halvard Myhren. ”Jeg skal leve, for jeg har møtt han som har stått opp.”

Kristin Leite, som er ansatt på Bibelskolen, sang sammen med Tone Pedersen. De hadde en halv time hvor de sang og spilte piano, og fortalte fra Bibelskolen.

Magne Gamlemshaug talte om Peters fiskefangst. Luk. 5.1-11. Situasjonen for Peter ble helt forandret etter hans opplevelse på Geneseratsjøen, og Gamlemshaug påpekte at dette måtte bli til oppmuntring i vår kristne gjerning.

Gamlemshaug orienterte til slutt om arbeidet i Finnmark, Kolaarbeidet og Radio DSF.

Det nye kretsstyret.

Vi er takknemlige for kollekten som til sammen ble kr. 5.229.00.

"Kollektkorgene" var små bærenett som vi har fått av Natasja Vetsko fra "Ny begynnelse" i Murmansk.

Hun har også gitt oss kulepenner for at vi skal huske på "Ny begynnelse" i våre bønner.

Generalsekretær Magne Gamlemshaug var med på gudstjeneste, søndag 11. april, i Østerhus arbeidskirke kl. 09.30 og i Eide kirke kl. 11.00. Sokneprest var Jostein Ørum.

"Kollektkurver".

Kretsmøtedeltagere.

Tonje Teisdal, Bjørg Andersen og Marie Sørhaug.

Hvordan går det med økonomien?

Ved Jon Amundal

Landsstyremøte i mai 2010 fikk framlagt de «tørre fakta» når det gjelder regnskapet for 2009. Vi tar her med noen hovedtall for å gi et innblikk i Samemisjonens økonomiske situasjon.

Regnskapet er delt inn i to hoveddeler, misjon og eiendommer, og dessuten er det eget regnskap for Samenes Venn og Radio DSF.

Misjonsregnskapet viser et underskudd på ca 3,4 mill kr. Dette dekkes opp av renter/avkastning på kapitalen etter salget av Sommergården (hovedkontoret) i Trondheim og av testamentariske

gaver. Disse ekstraordinære inntektene har gjort at vi har kunnet opprettholde vår misjonsvirksomhet.

Eiendomsregnskapet viser også et underskudd - på ca 1,2 mill kr.

Disse eiendommene er omfattet i regnskapet: DSF-anlegget i Karasjok (solgt i 2009), huset Virma (Lovozero, Kola), 2 arbeiderboliger, 11 bedehus, kapell og fjellkirker (3 av dem sammen med andre)

Samenes Venn har gått tilnærmet i balanse – overskudd på ca 15 000 kr.

Radio DSF har hatt et underskudd på ca 600 000 kr – det har kostet misjonen dette å drive radioarbeidet.

Som en konklusjon kan vi si at misjonen er «reddet» av testamentariske gaver og finansinntekter i 2009, selv om økonomien er noe bedret. Landsstyret har som mål at Samemisjonens regnskap skal være i balanse innen 2011.

Til slutt i sin rapport skriver økonomiansvarlig **Trine Lernæs**: *Vi vil TAKKE alle våre givere for gaver som er gitt i 2009!*

Nye "stemmer" i Radio DSF

Tekst: Jon Amundal Foto: Privat

I løpet av vinteren / våren har det kommet to nye "stemmer" til Radio DSF, og de to som nå har begynt ved Samemisjonens nærradio i Karasjok er Ann Solveig Nystad og Berit Frøydis Svineng Johnsen. Begge kommer fra Karasjok. Berit Frøydis har vi hatt en prat med, når det gjelder Ann Solveig tar vi denne gang opp det arbeid hun har gått inn i. (Nærmere presentasjon senere)

Ann Solveig Nystad (48 år) har siden januar 2010 vært engasjert ved Radio DSF i en 20 % stilling. **Hun har fått ansvaret for produksjonen av andaktene til NRK – Sámi Radio.** Leif Petter Grønmo har til nå hatt ansvaret for dette arbeidet, men han går nå over i pensjonistenes rekke. Det betyr ikke at han slutter i radioen, men som pensjonist vil han ta seg andre oppgaver. Radio DSF har i flere år hatt produksjonen av disse andaktene for NRK – Sámi Radio, og det omfatter bortimot 60 program pr år. Radioen har en stor del "faste" andaktsholdere til andaktene, og andaktene kan i teorien leses inn på NRK-kontor over hele landet, og blir så sendt til Radio DSF for bearbeidelse. Men en stor del av andaktene leses inn i Finnmark, og av og til drar DSF-medarbeideren til den som skal lese inn andakten og gjør opptak. Selve

andakten er på ca 15 – 20 min, og så settes det til salmer / sanger og litt kommentarer slik at det ferdige produkt er på en halv time. Vi gleder oss over at Ann Solveig har begynt i Radio DSF, og ønsker henne lykke til og Guds velsignelse i dette viktige arbeidet! Vi kan jo føye til at i tillegg til arbeidet i Radio DSF, er Ann Solveig ansatt i det kristne samiske bladet Nuorttanaste.

Berit Frøydis Svineng Johnsen (54 år) fra Karasjok begynte fra ca 1. mai i en 70 % stilling som radiomedarbeider ved Radio DSF. Berit Frøydis er utdannet kateket, og har i 28 år vært kateket i Kautokeino og Karasjok. Hun har også vært leder for trosopplæringsprosjektet for Indre Finnmark. Når hun nå tar fatt som radiomedarbeider er det i første omgang i en prøveperiode, fram til 31. august. Når jeg spør henne hvorfor hun nå vil begynne i Samemisjonens nærradio i Finnmark svarer hun slik: *Jeg har i den siste tiden hatt lyst til å prøve på noe nytt – og jeg har alltid hatt interesse for radio. Det er et spennende medie, der alt går fort og det kan være noe flyktig. Spennende er det om en når fram til lytterne med det en vil si, og spennende er det å kunne vite noe om hvem det er som lytter.* Ellers synes Berit Frøydis at det er både godt og viktig at radioen

har en tospråklig profil. Det er viktig med arenaer for det samiske språket. Hun har ellers en del tanker om arbeidet hun nettopp har gått inn i, og hun håper hun kan bidra på en god måte i Radio DSF. *Men jeg tror at det er viktig å få inn nyhetsstoff fra flere steder i Finnmark. Hva skjer på kristenfronten, og hva er folk opptatt av i hverdagen? Kanskje kunne vi få en programpost der "vanlige" folk kunne ta fram en sang / salme de er glad i – eller et bibelvers – og hva betyr troen for enkeltmennesker? Dette og mer til er tanker og ideer som svirrer litt i mitt hode,* sier Berit Frøydis.

Men foreløpig holder hun seg til det etablerte programopplegg som radioen har. Det er mye å sette seg inn i, både på teknikersiden og i dette å lage program.

Vi ønsker også Berit Frøydis lykke til i det viktige arbeidet hun har tatt fatt på, og vi har også det ønske at hun må få kjenne Guds rike velsignelse i liv og tjeneste.

*Berit Frøydis
Svineng Johnsen*

Litt ellers om Radio DSF

I sommer jubilerer radioen - 14.juli 2010 er det 20 år siden Radio DSF startet sendingene.

Hvor og hvordan kan du høre Radio DSF: Karasjok kommune 104.5 og 106,8, Kautokeino kommune: 103,5, Tana kommune: 100,5

Mandag til fredag kl.09.30 -12.30 og kl.18.00-21.00.

Søndager: kl. 9.30 – 12.30 (kl.11.00 overføring av gudstjeneste fra Karasjok kirke)

Og lyttere – kom med respons og gode ideer til: mob. 97040340 eller 78467205 / eller kom innom på Radio DSF!

Ny administrasjonssekretær ved hovedkontoret

Tekst: Jon Amundal Foto: Thor Henrik With

1. juni begynte Hedwig Thyve Nystad som administrasjonssekretær ved Samemisjonens hovedkontor. I den første tiden har hun arbeidet noe sammen med Randi Rian Solberg for å sette seg inn i forskjellige saker og ting.

Hedwig Thyve Nystad er 49 år, og trådte sine barnesko i Trondheim. Siden 1993 har hun arbeidet ved hovedkontoret til Norges kristelige student- og skoleungdomslag i Oslo, der hun har hatt forskjellige stillinger. Ved siden av tjeneste i andre kirkelig sekretærstillinger har hun også yrkeserfaring fra norsk misjon i Kamerun.

Randi Rian Solberg som har vært i stillingen i noe over 20 år, ble pensjonist for et par år siden, men har fungert i stillingen til nå. Hedwig Thyve Nystad vil fra nå av være den person du oftest møter på i telefon om du ringer til Norges Samemisjon, og vil ellers ta seg av forskjellige sekretær oppgaver ved hovedkontoret.

Ved lunchen 1. juni ble Hedwig Thyve Nystad ønsket velkommen som medarbeider og overrakt blomster av gen.sekr. Magne Gamlemshaug. Gamlemshaug sa bl.a at han var glad det var hun som ble ansatt, og han

Hedwig og Magne.

håpet hun ville finne seg vel til rette med arbeidet og i medarbeiderstaben.

Geasse čoakkálmásat 2010 - Sommerstevner 2010.

Dato	Dii / Kl	Gos? / Hvor?	Eara / Annet
Lávvord/Lørdag 3/7	19.00	Áisaroaivve kapeallas / Sennaland kapell	
Sotnab./Søndag 4/7	11.00/17.00	Áisaroaivve kapeallas / Sennaland kapell	
Sotnab./Søndag 4.7	11.00	Skarsvåg girku/kirke	Karásjorga searvegoddi/Karasjok menighet
Sotnab./Søndag 4/7	17.00	Rávttosnjarga/Snekkernes	Karásjorga searvegoddi/Karasjok menighet
Sotnab./Søndag 11/7	11.00	Kåfjord girku/kirke	sammen med Alta searvegoddi/menighet
Sotnab./Søndag 11/7	16.00	Borani Johan Henrik Kemi	
Duorasd./Torsdag 15/7	16.00	Husmøte Navven (Kvænangsbotn) Anne Grete ja Johan Eira	
Sotnab./Søndag 18/7	11.00	Sopnes kirke/Suohpanjárgga girk.	válgá searvegoddit/valgmenigheter
Sotnab./Søndag 18/7	18.00	Alteidet, Varden skole	Sálbmlávlun/sangmøte
Lávvord/Lørdag 24/7	17.00	Sekkemo, Kvænangsbotn Anne ja Johan Sara	
Sotnab./Søndag 25/7	11.00	Sopnes kirke/Suohpanjárgga girk.	
Sotnab./Søndag 25/7	11.00/14.00	Slotten kirke	
Sotnab./Søndag 25/7	19.00	Áisaroaivve kapeallas/Sennalandet kapell	
Lávvord/Lørdag 31/7	18.00	Sørøya, Ellen Marie Gaup Sara	
Sotnab./Søndag 1/8	11.00	ved Breivikbotn, olgoipmilbálvalus/friluftsgudstjeneste	
Sotnab./Søndag 1/8	11.00/15.00	Smørfjordskaidi /Smiervuonskaidi	
Sotnab./Søndag 8/8	11.00/15.00	Børselv fjellet kapell/Bissojotduoddara	
Sotnab./Søndag 8/8	16.00	Stilla, hos Marit og Aslak Sara	
Sotnab./Søndag 15/8	11.00/15.00	Ifjordfjellet/Idjavuonduoddara	
Sotnab./Søndag 22/8	11.00	Áisaroaivve / Sennaland	

Nytt fra Sápmi

Film om Alta/Kautokeino-saken

Boka «La nordlyset slette ditt navn», skrevet av Vendela Vidas, blir nå filmatisert. Boka handler om samenes kamp mot utbyggingen av Alta - Kautokeino vassdraget, på slutten av 1970 tallet. [Les mer i Ságat](#) |

Grensesamarbeid mellom skoler

Fylkesmannen har siden 2006 gitt øremerkede midler til skoler som ønsker å samarbeide på tvers av grensene. Sirma skole i Tana har de siste fire årene hatt fellesundervisning to dager i uken med naboskolen i Utsjok rett over grensa. Erfaringene der har vært veldig gode og samarbeidet har blant annet styrket elevenes samiske språk og identitet, sier rektor Sonja Guttorm http://www.nrk.no/kanal/nrk_sami_radio/1.7151272

FN-hjelp til sjøsamene

Sjøsamiske fiskere har fått seg en mektig alliert. FNs permanente forum for urfolk har en stemme som høres i verdenssamfunnet og som er vanskelig å ignorere. I hvert fall for Norge, som har mye å tape på å havne i dårlig lys i forhold til urfolksrettigheter. «Nå må regjeringen i Norge anerkjenne sjøsamenes rett til å fiske i fjordene», uttalte urfolksforumet nylig. Enstemmig. Tradisjonelle sjøsamiske kommuner som Nesseby, Berlevåg, Gamvik, Lebesby, Måsøy, Kvalsund, Hasvik og Loppa med flere har på få tiår mistet nærmere halvparten av sine innbyggere. Lokalsamfunnets fiskerettigheter er en vesentlig sak i denne utviklingen. FN-vedtaket forplikter både Sametinget og den norske regjeringa. Det er i seg selv godt nytt for kyst- og fjordfolket i Mearra-Sápmi. | [Les mer i Ságat](#) |

Bolivias president til Karasjok

Bolivias president, Evo Morales, kom med en engasjert appell i sametingets plenumsal under besøket i Karasjok nå i mai. Han understreket sterkt motsetningen mellom urfolks

respektfulle forvaltning av ressursene og hvordan vestlig styresett ødelegger naturen. – Hans budskap er veldig viktig. Vi har kulturforskjeller mellom samene og indianere i Bolivia. Men å se på hva som er grunnlaget for menneskeheten er noe vi må tenke på, sier sametingspresident Egil Olli til NTB etter besøket. Både den svenske sametingspresidenten Sara Larsson og hennes finske kollega Klemetti Näkkäljärvi berømmet Morales som en inspirasjonskilde og et forbilde for urfolk verden over. (NTB)

Samene og den svenske grunnloven

I forslaget til ny svensk grunnlov blir nå samene omtalt som et folk. I det første forslaget som kom ble samene omtalt som en minoritet. Professor i folkerett, Ove Bring, mener dette har stor betydning. – Et folk har teoretisk større rett til selvbestemmelse enn en minoritet, sier han. Leder i det svenske sametinget, Sara Larsson, sier at å omtale samene som folk er et steg i riktig retning. Hun mener at samene også i grunnloven skulle omtales som urfolk. Ove Bring tror imidlertid at folk i denne sammenhengen gir samene større rettigheter enn urfolk. – Kulturelt er urfolk en sterkere benevnelse enn folk, men ikke politisk, sier han (Jørgen Heikki, SR Sámi Radio)

Samisk i Dagsrevyen

Samisk tillates nå offisielt i NRKs Dagsrevyen. Dette er avklart for første gang siden Dagsrevyen ble startet i 1958. Kringkastingssjefens redaktørmøte besluttet nylig at samisk skal kunne brukes i innslag laget av Sámi Radio. Det handler om Dagsrevyen, NRKs eldste program. – Dermed er den usikkerheten som måtte ha hersket i flere år ryddet av veien, opplyser sameradiosjef Nils-Johan Heatta til Ságat. Til tross for at Stortinget vedtok samisk språkløp, den senere sameloven i 1987, der samisk språk ble anerkjent som et offisielt språk i Norge, har det ikke vært prinsipiell aksept for bruk av samisk i innslagene sendt i Dagsrevyen. Nå har dette skjedd | [Les mer i Ságat](#) |

Røyrvik – sørsamisk kommune?

Snåsa kommune i Nord-Trøndelag var den første sørsamiske kommunen som ble del av det samiske språkforvaltningsområdet. Nå følger den vesle fjellbygda Røyrvik etter, med ønske om å bli offisielt tospråklig; norsk/sørsamisk. Nylig ble det arrangert folkemøte om saken. Anne Bjørg Evensen Svestad er prosjektleder for saken. – Om vi skal søke, avgjør kommunestyret den 24. juni i år, opplyser hun. Søknaden går via Sametinget til departementet. En innlemmelse krever forskriftsendring, så siste ord har kongen i statsråd. Fjellkommunen Røyrvik har store arealer, men få innbyggere, knappe 500. Kommunen har lang sørsamisk historie, spesielt knyttet til reindriftssamene. Om kommunen blir del av forvaltningsområdet for samiske språk, så vil samisk språk bli mye mer synlig i forvaltningen. Samisk skal da brukes i mye større grad i offentlige dokumenter og utlysninger, og det offentlige skal kunne svare på samisk på muntlige og skriftlige henvendelser på samisk. | [Les mer i Ságat](#) |

Betinget ja til gruvedrift

Gruvedrift i samiske områder er aktuelt for tiden. Det er nok forskjellig syn på dette blant samer og i samiske organisasjoner. En ser at Sápmi trenger næringsvirksomhet og arbeidsplasser. Samtidig er en redd at gruveselskapene skal få for mye makt. Følgende setninger tror vi mange vil stille seg bak: Vi ønsker mineralutvinning i Sápmi velkommen. Forutsetningen er at samfunnet lokalt ikke blir en passiv råstoffleverandør, og at det foreligger en forpliktende plan for rehabilitering av området når den ikke-fornybare ressursen en gang tar slutt. Det skal ikke være slik at selskapene kan pumpe opp verdier og utmarksbrukerne blir sittende igjen med alle ulempene. | [Les mer i Ságat](#) |

Barneklubb i Lavangen arrangerer Kolafest

Villiam selger årer til Solbritt.

Tekst og foto: Line Jannik Skjelnes

hele bygda, mellom tjue og tre barn annen hver torsdag. Fra 2002 har vi hatt innsamlingsprosjekter hvor vi har samlet inn penger enten til Samemisjonens arbeid på Kola eller til et barnehjem i Bolivia, vi har prøvd å fordele det litt rettferdig. I fjor og i år var det Kola. Vi har brukt aktivitetstida på klubben etter jul med å lage ting som kunne loddes ut eller selges. Vi fikk også hjelp fra andre voksne utenfor klubben med

å skaffe gevinster, Lørdag 24. april hadde vi Kolafest. Charles Taylor holdt andakt. Vi hadde loddsalg og trekning, og vi solgte ting vi hadde laget fra en liten butikk. Da kvelden var slutt talte vi opp 8765 kroner som kunne sendes til Samemisjonen.

I Lavangen i Indre Sør Troms ligger det et lite bedehus. Der har vi en gammel barneklubb med nye unger. Det var først en barneforening for piker, Vårblomsten, de var tilknyttet Norsk luthersk misjonssamband. Så kom gutteklubben Gry for 36 år siden da lillebroren til en av småpikene lurte på om ikke gutter også var barn. Denne klubben ble tilknyttet Norges Samemisjon og Oddny Røkenes som startet gutteklubben for sine sønner og vennene deres er fremdeles med som leder i en alder av 84 år. Av praktiske årsaker ble barneforeningen og gutteklubben etter hvert slått sammen. Vi kaller det Klubben, og har barn med fra

Vår lille butikk.

Samenes Venn

Ansvarlig redaktør:
Generalsekretær
Magne Gamlemshaug
Redaktør: Jon Amundal

ADRESSE:
Samenes Venn
Norges Samemisjon
Vestre Kanalkai 20
7010 Trondheim
Tlf. 47 47 61 61
Fax: 73 51 25 05

E-post:
hovedkontoret@samemisjonen.no
Internett:
<http://www.samemisjonen.no>

ABONNEMENT:
11 nr. pr. år
Ordinær årspris: kr. 295,-
Til utlandet: kr. 350,-
For kontingent:
Konto nr.: 3000.15.18565
For offer og gaver til
misjonsarbeidet (også skattefrie):
Konto nr.: 3000.15.18530

Norges Samemisjon

er en uavhengig organisasjon med samme bekjennelsesgrunn som Den norske kirke. Samemisjonens mål er: På bibelsk og evangelisk-luthersk grunn å utføre indremisjonsarbeid blant den samiske befolkning. Siden 1993 har Samemisjonen også startet opp arbeid blant samer på Kola-halvøya. Samemisjonen ser det som en oppgave å støtte samisk språk og kulturarv. Støttevirksomheten omfatter 7 kretser.

Landsstyrets formann:
Sven Sunnset
4588 Kvås

Tlf. 993 98 871 Trykk: Wennbergs Trykkeri AS

RETUR: NORGES SAMEMISJON, VESTRE KANALKAI 20, 7010 TRONDHEIM

Flokken på sommeravslutning hos Kårhild.

HELING FRÅ VÅRSOL PÅ SKODJE

Tekst og foto: Kårhild Ramstad

Det er tre år sidan vi har sendt helsing til Samenes Venn. Vi er fortsatt i aktivitet med same mål: samle jenter på Skodje til Vårsol annan kvar tysdag i skuleåret.

Eg er ikkje lengre leiar, men Solbjørg og Elisabeth deler på dette, og de er veldig flinke til å fortelje frå Bibelen. Til denne tid har eg vore med på Vårsol, og eg bakar fortsatt bollar. Det er fortsatt veldig kjekt å vere med, men eg er snart 80 år og er vel alt for gamal.

Strålende barneaugo og engasjerte jenter som syng om Jesus, barna sin beste venn, er det noko som er finare? Bøna vår er at dei aldri må gløyme at Jesus er glad i dei. Fader vår lærer dei tidleg, og vi bed den bøna til slutt på kvar foreining.

Dessverre har det dei to siste åra vore færre born på dei i storeklassa, frå og med 4. skuleår. Dei som kjem er både trufaste, positive og veldig flinke.

Eg hadde slag i 2007, og farta mi no er veldig mykje redusert. Det har diverre derfor ikkje vore mogleg å ta med jentene på hytta vår åleine og det har ikkje vore hyttetur verken i 2008 eller 2009. Vonar det vert mogleg i 2010.

Vi driv Vårsol som før med hobbyarbeid, andakt, mykje song og ei lita utlodning og

enkel servering til slutt. Før jul har vi førjulsfest, der jentene får ta med foreldre og søsken. Basar har vi siste veka i januar og avslutningsfest siste gong før sommarferien. I år får dei bilete av seg sjølv når dei song på basaren i 2010 og premie til dei som har møtt opp kvar gong denne vinteren.

Er det barnarbeid der du bor som les dette? Det er et viktig og gjevande arbeid. Legg ikkje krava for høgt, då greier ein ikkje å halde ut. Mi erfaring etter 52 år, er at det er viktig at du er glad i borna og ser den einskilde. At du sjølv er glad i Jesus og fortel det til borna. Hugs at borna er Noreg si framtid og at vi kan lære dei Bibelen sin bodskap.

Ledere i Vårsol fra venstre: Heidi Lillebø Flaten, Edel Holmen, Kårhild Ramstad, Solborg Brandal, Elisabeth Stokken.